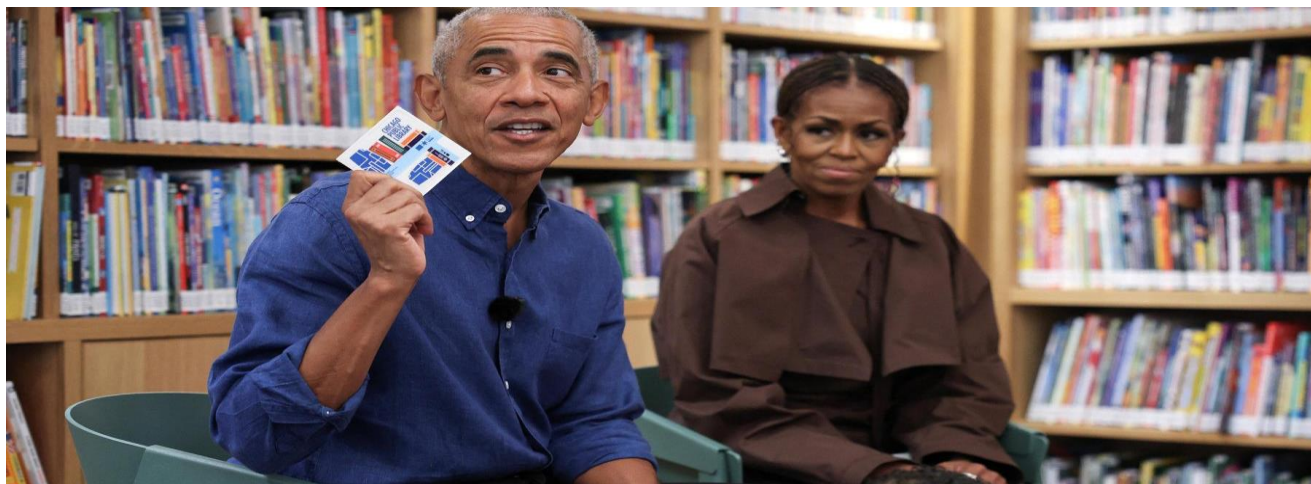

تحلیلگر: ستیفن ار وایسمن «Stephen R Weisman» .
منبع و تاریخ نشر: ریسیپونسیبل ستیت گرفت (2026-07-14).
برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل»

اوباما در مورد همه چیز حرف‌های زیادی برای
گفتن دارد، جز سیاست خارجی‌اش

***Obama has a lot to say about everything but
his foreign policy***

چهل و چهارمین رئیس جمهور هنوز جلد دوم خاطرات خود را منتشر نکرده
است، که می‌تواند تصمیمات سوال‌برانگیز او در رابطه با افغانستان، سوریه
و موارد دیگر را روشن کند .

***The 44th president has yet to publish his second volume of memoirs,
which could shed light on his questionable decisions relating to
Afghanistan, Syria, and more***

دیگر به
ابراز کر

. با این حال، یک دهه پس از ریاست جمهوری اش، او هنوز جلد دوم خاطرات کاخ سفید را که وعده داده بود منتشر نکرده است، که می‌تواند نشان دهد چگونه او در شش سال آخر قدرت خود سعی در تحقق این ارزش‌ها در دنیای واقعی داشته است. در مقابل، روسای جمهور جورج دبلیو بوش و بیل کلینتون روایت‌هایی از دو دوره ریاست جمهوری خود را ظرف چهار سال پس از ترک دفتر منتشر کردند.

فقدان داستان «تصمیم‌گیرنده» اوباما به ویژه در این برهه ترامپی تأسف بار است، زیرا هم حزب دموکرات و هم کشور برای تعریف یک سیاست منسجم در قبال مداخله و کمک نظامی ایالات متحده (مانند ایران، ونزوئلا، اوکراین و اسرائیل) تلاش می‌کنند. بسیاری از مشکلات اساسی - درگیری‌های خشونت‌آمیز در خاور میانه بزرگ، وخامت روابط ایالات متحده با روسیه، کاهش محسوس قدرت ژئوپلیتیکی آمریکا - برای اولین بار در دوران دولت اوباما با آنها مواجه شدند. دانستن بیشتر در مورد نحوه برخورد او با آنها می‌تواند درس‌های ارزشمندی برای سیاست‌گذاری خارجی فعلی و آینده ارائه دهد.

در واقع، بسیاری از این مسائل در مداخلات معاصر ایالات متحده - «آرزوهای پوچ»، «مأموریت‌های پنهان»، حمایت متناقض از میانجیگری بین‌المللی، بی‌توجهی به واکنش‌های احتمالی دشمنان و طفره رفتن از نقش قانونی کنگره - در دوران اوباما پیش‌بینی شده بود.

داستان اوباما به ویژه آموزنده خواهد بود زیرا مشورت‌های او طیف وسیع‌تری از دیدگاه‌ها را در مورد منافع ملی آمریکا نسبت به سایر روسای جمهور اخیر در نظر گرفته است، همانطور که روایت متفکرانه و دقیق جلد اول او از تصمیم‌گیری‌های اولیه در مورد افغانستان و لیبی نشان می‌دهد. این امر تا حدودی محصول یک کا در سیاست خارجی بسیار متنوع متشکل از چهره‌های سنتی و طرفدار وضع موجود و ترک‌های جوان آرمان‌گرا تر و تغییرگرا تر بود.

علاوه بر این، گذشت زمان طولانی از دوران ریاست جمهوری او، به طور متناقضی، می‌تواند با هدایت او به تأمل در مورد پیامدهای تصمیماتش، که برخی از آنها توسط مشاوران سابق علناً انکار شده‌اند، فرخنده باشد.

از جمله موارد اخیر، مداخلات پرهزینه نظامی و شبه‌نظامی ایالات متحده در افغانستان، لیبی و سوریه بود.

با وجود استقرار حداکثر (100000) نیرو توسط اوباما برای حمایت از دولت افغانستان علیه طالبان، که رهبران آنها پیش از این به تروریست‌های القاعده که در ۱۱ سپتامبر به آمریکا حمله کرده بودند، پناه داده بودند، او در دستیابی به هدف خود مبنی بر توانمندسازی

رژیم برای مدیریت شورش به تنهایی شکست خورد. پنج سال پس از ترک ریاست جمهوری، طالبان قدرت را به دست گرفتند.

همچنین حملات هوایی ناتو به رهبری ایالات متحده و عملیات مخفی سیا و غرب که شورشیان لیبی را قادر به سرنگونی دیکتاتوری دیرینه قذافی کرد، شایسته بررسی دقیق هستند. پس از عملیات ایالات متحده، انقلابیون به سرعت از هم پاشیدند. جناح‌های متخاصم، که برخی از آنها به رهبری افراط‌گرایان اسلامی بودند، از آن زمان تاکنون حکومت کرده‌اند و حامیان خارجی متفاوتی را به خود جذب کرده‌اند. حتی بدتر از آن، سلاح‌ها و جنگجویان از مرزها به کشورهای جنوب صحرای آفریقا و خاورمیانه سرازیر شدند و به درگیری‌های خونینی دامن زدند که تا به امروز ادامه دارد.

یکی دیگر از شکست‌های قابل توجه، تلاش چندملیتی هماهنگ شده با سیا برای برکناری بشار اسد، دیکتاتور سوریه، با مسلح کردن و آموزش جنگجویان شورشی "میانه رو" بود. این تلاش به دلیل چندپارگی شورشیان و مداخلات متقابل روسیه، ایران و حزب‌الله، و همچنین مسلح کردن افراط‌گرایان اسلامی توسط سایر اعضای ائتلاف، با شکست مواجه شد.

سیاست آمریکا به تلفات وحشتناک صدها هزار کشته در جنگ داخلی سوریه کمک کرد، به جریان عظیم پناهندگان به اروپا دامن زد که به ظهور احزاب ضد مهاجر در آنجا دامن زد و روابط ایالات متحده با روسیه و ایران را تشدید کرد. شش سال پس از آنکه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور، به عملیات شکست خورده سیا پایان داد، **اسد** توسط یک جنگجوی سابق القاعده سرنگون شد.

اگرچه برخی از سیاست‌گذاران سابق در خاطرات خود، اسناد طبقه‌بندی شده و تحلیل‌های علمی فاش شده، در مورد این موارد بحث کرده‌اند، اما صدای اصلی "تصمیم‌گیرنده" نهایی شنیده نشده است. و این از همه مهم‌تر است زیرا طبق گزارش‌ها، او باما قبل از انجام این اقدامات بر تردیدهای جدی غلبه کرد. او باما با بازگویی و تأمل در سه چهارم آخر ریاست جمهوری خود، می‌تواند به پاسخ به سؤالاتی که همچنان دیپلماسی ایالات متحده را تحت الشعاع قرار می‌دهند، کمک کند:

آیا «آرزوهای پوچ» بر تصمیم‌گیری او تأثیر گذاشته است؟ اگر چنین بوده، آیا منبع آن شخصیت خوش‌بین او، احترام بی‌مورد به تخصص نظامی یا سیاسی فرضی، یا فشارهای اقتصادی و سیاسی داخلی بوده که او را به دستیابی سریع به اهدافش با کمترین هزینه سوق داده است؟ -

چرا مأموریت‌های آشکارا محدود برای مبارزه با القاعده در افغانستان و محافظت از غیرنظامیان در معرض خطر در لیبی به عملیات ملت‌سازی و تغییر رژیم «خزنده» شدند؟

- چرا تلاش‌ها برای میانجیگری در مذاکرات بین دولت افغانستان و طالبان به تأخیر افتاد و چرا ایالات متحده از میانجیگری جاری اتحادیه آفریقا برای برکناری قذافی از قدرت از طریق یک گذار سیاسی مدیریت‌شده در لیبی حمایت نکرد؟ -

آیا او تأثیرات بالقوه سیاست‌های خود در لیبی و سوریه را بر تلاش‌های «تنظیم مجدد» روابط با روسیه، یعنی بهبود روابط، در نظر گرفته است؟ در سال (۲۰۱۴)، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، به مسکو تا میز گفت: «می‌دانید، [تنظیم مجدد روابط] اکنون به دلیل [الحاق کریمه به روسیه در اوکراین] پایان نیافته است. من فکر می‌کنم که این [تنظیم مجدد روابط] زودتر، درست پس از وقایع لیبی، پایان یافت.» بدون توجه تجاوز روسیه، منصفانه است که بپرسیم آیا روسای جمهور اخیر به اندازه کافی واکنش‌های بالقوه دشمنان به مداخلات ایالات متحده که بر منافع آنها تأثیر می‌گذارد را در نظر گرفته‌اند یا خیر. -

نکته آخر اینکه: چرا - به جز یک استثنای کوتاه در سوریه - تصمیم گرفت که به دنبال بحث آزادکننده و تصویب این مداخلات نباشد، که این خود انحرافی از نص یا روح قانون اساسی آمریکا است؟ با توجه به مشکلات مداومی که مداخلات نظامی ایالات متحده را آزار می‌دهد، چه چیزی بهتر از این که رئیس‌جمهور اوباما ایمان خود را به جامعه دموکراتیک آمریکا نشان دهد تا اینکه خود را به طور شفاف مسئول رهبری گذشته خود بداند؟

سطری چند در مورد نویسنده این مقاله:

استیون آر. وایزمن استیون آر. وایزمن مدیر سابق کارکنان کمیته فرعی مجلس نمایندگان در امور آفریقا و نویسنده سه کتاب، از جمله آخرین کتاب خود، "از کنگو تا کاپیتول هیل: خاطرات بلوغ" در سال 2023 است

----- **با تقدیم احترامات «2026-08-01»**

